

Financování a ekonomické řízení

Mimorozpočtové prostředky – zásady, realizace

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Obsah:

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení,
2. Rezervní fond – použití prostředků,
3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení,
4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech definuje **mimorozpočtové zdroje**:

prostředky fondů organizační složky státu, zisk získaný hospodářskou činností vykonávanou na základě zvláštního zákona, peněžité dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí podle jejich vymezení na základě právního aktu, kterým byly poskytnuty a prostředky zvláštních účtů k financování obměn a záměn státních hmotných rezerv podle zvláštního předpisu. § 6 odst. 1 zákona č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení

Mimorozpočtové zdroje - OSS, rezort obrany:

- využít na úhradu potřeb rozpočtově nezajištěných
- rezort obrany vede na účtech u České národní banky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení

Rezort obrany (OSS) - peněžní fondy:

A) rezervní fond,

B) fond kulturních a sociálních potřeb.

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení

A) Zdroje rezervního fondu:

- ☐ prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžní dary,
- ☐ odvody neoprávněně použitých nebo zadržovaných peněžních prostředků a penále za prodlení,
- ☐ příjmy z prodeje majetku, který organizační složka státu nabyla darem nebo děděním,
- ☐ u Ministerstva obrany příjmy z prodeje majetku státu, s kterým je příslušné hospodařit toto ministerstvo.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení

A) Prostředky rezervního fondu U MO:

- a) prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžní dary,
- b) odvody neoprávněně použitých nebo zadržovaných peněžních prostředků zákona o rozpočtových pravidlech a penále za prodlení,
- c) příjmy z prodeje majetku, který pro Českou republiku nabyla organizační složka státu darem nebo děděním,
- d) příjmy z prodeje majetku, se kterým bylo příslušné hospodařit Ministerstvo obrany.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Mimorozpočtové prostředky/zdroje – zásady tvorby, teoretické vymezení

B) Fond kulturních a sociálních potřeb:

- tvořen základním přidělem z rozpočtu organizační složky státu z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, ... ,
- naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem,
- vyúčtování se provede v rámci účetní závěrky,
- slouží k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Rezervní fond – použití finančních prostředků

Použití finančních prostředků rezervního fondu:

- prostředky, které jí byly poskytnuty na určitý účel, používá na tento účel a prostředky, které jí byly poskytnuty bez uvedení účelu, ... ,
- prostředky používá na dotace a návratné finanční výpomoci na původní účely,
- prostředky z prodeje majetku, který pro Českou republiku nabyla organizační složka státu darem nebo děděním používá na výdaje na reprodukci majetku,
- prostředky z prodeje majetku používá Ministerstvo obrany na výdaje na reprodukci majetku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Rezervní fond – použití finančních prostředků

Další možnosti využití finančních prostředků rezervního fondu v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech:

- ❖ nespotřebovaný zbytek vrátit, vrátí tento jejich nespotřebovaný zbytek poskytovateli přímo z rezervního fondu.
- ❖ Prostředky které není možné použít na příslušné programy a projekty, protože už skončily, organizační složka státu vrátí ve finančním vypořádání se státním rozpočtem za rok, v kterém byl program nebo projekt ukončen,
- ❖ apod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Historie FKSP:

sahá hluboko do doby socialismu. Dnes upraveno vyhl. č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

Definice z roku 1965:

Prostředky fondu slouží především celému kolektivu podniku. O jejich použití rozhoduje příslušný odborový orgán ve spolupráci s vedením podniku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Rozpočtové restrikce: Fond kulturních a sociálních potřeb v letech 2007 - 2011

Průřezové ukazatele rozpočtu Ministerstva obrany v letech 2007-2011 (v mil. Kč)					
	2007	2008	2009	2010	2011
Platy	11 134,00	11 326,6	11 093,8	10 350,5	9 273,9
Ostatní platby za provedenou práci	713,2	1 070,4	1 274,4	1 063,8	1 101,0
Povinné pojistné	3 932,10	3 994,8	3 795,3	3 540,2	3 173,8
Příděl do FKSP	222,6	226,5	221,9	207	92,8
Mandatorní výdaje celkem	16 001,00	16 618,3	16 385,4	15 161,5	13 641,5

Pramen: Návrh závěrečného státního rozpočtu ČR – kapitola 307 – Ministerstvo obrany, 2010-2011. Praha: MO ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

FKSP tvoří:

- ☐ příspěvkové organizace a
- ☐ organizační složky státu,
- ☐ územní samosprávné celky mohou tvořit sociální fond.

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Výše tvorby fondu:

základní příděl, kterým je tvořen fond, činí 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů,

...

Další příjmy fondu:

- splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992,
- náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu,
- peněžní a jiné dary určené do fondu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Hospodaření s fondem:

- OSS a příspěvková organizace sestavuje rozpočet fondu a stanoví způsob jeho čerpání,
- prostředky fondu se ukládají na **samostatném účtu u bank,**
- přispívá se pouze na činnosti, které organizuje nebo spoluorganizuje (OSS a PO),
- na poskytnutí příspěvku nebo jiné plnění **není právní nárok,**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Hospodaření s fondem:

- zůstatek nesplacených půjček poskytnutých zaměstnanci **může být prominut, nejvýše do částky 15 000 Kč,**
- plnění z fondu, s výjimkou sociálních výpomocí, sociálních půjček a darů, jsou zaměstnancům poskytována **nepeněžní formou.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Příspěvky na provoz zařízení, která slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců:

- lze přispívat na provoz kulturních zařízení, rekreačních zařízení, sportovních a tělovýchovných zařízení, rehabilitačních zařízení včetně masáží a zařízení pro zájmovou činnost organizačních složek státu a příspěvkových organizací,
- lze hradit nákup **vitaminových prostředků** pro zaměstnance a přispívat zaměstnancům na očkování proti chřipce, klíšťové encefalitidě a hepatitis A,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Příspěvky na provoz zařízení, která slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců:

- lze přispívat na vybavení ke ***zlepšení pracovních podmínek***, na pracovní oděvy a obuv,
- lze přispívat na náklady za dočasné užívání zařízení jiných organizačních složek státu nebo osob.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Pořízení hmotného majetku:

z fondu se hradí pořízení hmotného majetku, který slouží kulturním a sociálním potřebám zaměstnanců.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Půjčky na bytové účely:

(Poskytují se na základě písemné smlouvy)

1. pořízení domu nebo bytu do vlastnictví,
2. koupi bytového zařízení,
3. nesplacený zůstatek půjčky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Podmínky poskytnutí půjčky:

(půjčky jsou bezúročné)

- zaměstnanci je možno poskytnout i více půjček,
- součet zůstatků nesplacených půjček poskytnutých zaměstnanci a nové půjčky nesmí přesáhnout **100 000 Kč**, z toho částku **50 000 Kč** na koupi bytového zařízení,
- každá půjčka je splatná nejpozději do 10 let od uzavření smlouvy o půjčce.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Podmínky poskytnutí půjčky:

- při skončení pracovního nebo služebního poměru, je půjčka **splatná** nejpozději **do šesti měsíců** ode dne jeho skončení,
- **půjčky nelze poskytnout** na úhradu nákladů, které již byly kryty půjčkou nebo úvěrem od bank nebo poboček zahraničních bank nebo jiné osoby,
- apod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Stravování:

z fondu lze přispívat zaměstnancům na závodní stravování podle zvláštního právního předpisu.

3. Fond kulturních a sociálních potřeb – historie a obecné vymezení

Z FKSP lze přispívat:

- ☐ Stravování,
- ☐ Dovolená a rekreace,
- ☐ Kultura, vzdělávání, tělovýchova a sport,
- ☐ Výměnné akce,
- ☐ Sociální výpomoci a půjčky,
- ☐ Penzijní připojištění,
- ☐ Pojistné na soukromé životní pojištění
- ☐ Dary.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Fond MO je určen:

- vojákům ve služebním poměru, a zaměstnancům v pracovním poměru,
- důchodcům,
- manželům, partnerům, druhům a nezaopatřeným dětem, zaměstnanců a důchodců,
- jiným fyzickým a právnickým osobám.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Tvorba rozpočtu:

Základní příděl činí 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost, další odměny a ostatní plnění.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Rozpočet fondu obsahuje zejména:

- roční zálohový příděl do dílčích fondů vojenských útvarů, vojenských zařízení, ...,
- roční zálohový příděl do dílčích fondů správních úřadů,
- stálou rezervu regionálního finančního odboru,
- centrální rezervu,
- prostředky na půjčky zaměstnancům,
- roční příděl pro odborové orgány.

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

FKSP:

Osobní účet pro jednoho zaměstnance tvoří zálohový příděl.

Finanční prostředky na kolektivní vyjednávání odborových orgánů ve výši **125 000 Kč**.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Tvorba dílčího fondu útvaru:

- ☐ za hospodaření odpovídají vedoucí organizačních celků,
- ☐ zálohové příděly čtvrtletně do fondu úřadu, v termínech:
 - => do **15. ledna** a k
 - => **25. březnu, červnu a září.**
- ☐ do osobních účtů - měsíčně ve výši 1/12 předpokládaného ročního zálohového přídělu na **1 zaměstnance do 25. ledna, dále do 10. pracovního dne v měsíci.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Rozpočet dílčího fondu útvaru (příspěvky):

- ❖ *závodní stravování,*
- ❖ *rekreaci,*
- ❖ *kulturní a sociální rozvoj zaměstnanců,*
- ❖ *životní pojištění.*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Prostředky dílčího fondu lze čerpat jen do výše **disponibilních prostředků**:

- nevyčerpané prostředky z minulého roku převedené do následujícího roku,
- přidělené prostředky fondu na příslušný kalendářní rok.

Nevyčerpané prostředky k 31. prosinci se převádějí do následujícího roku. **Zůstatek osobního účtu** zaměstnance, se převádí do následujícího kalendářního roku. **Zaniká-li útvar**, zůstatek osobního účtu se převádí tomuto zaměstnanci k novému útvaru a zůstatek účtu útvaru se převádí nástupnickému útvaru.

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Rekreace lze přispívat na rekreace, nejvýše do částky 5 000 Kč ročně.

Příspěvek nelze poskytovat:

- na rekreace s pobytem ve výcvikových a školicích zařízeních AČR,
- na lázeňské léčení a ozdravné pobyty, na které finančně přispívají zdravotní pojišťovny,
- na rekreace spojené se vzděláváním, které pořádají jazykové školy v tuzemsku nebo v zahraničí, apod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Dětské rekreace do výše **2 500 Kč** ročně na každé dítě.

Příspěvky na kulturní a sociální rozvoj zaměstnanců:

- z účtu útvaru na kulturní, společenské, tělovýchovné a sportovní akce.
- **z osobních účtů** nebo z účtu útvaru - vitaminy **do částky 400 Kč**, na očkování **nejvýše 1 000 Kč** apod.

Lze přispívat i na **životní pojištění**.

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Stálá rezerva finančního odboru a centrální rezerva:

- ✓ jednorázové sociální výpomoci do výše 15 000 Kč (až 30 000 Kč) a dary za mimořádnou aktivitu do výše 1 500 Kč ročně,
- ✓ centrální rezerva - do výše 5 procent z ročního objemu prostředků pro zaměstnance.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Zásady používání fondu:

- A. Hospodaření s prostředky dílčích fondů,
- B. Převádění prostředků dílčích fondů útvarů,
- C. Pravidla pro čerpání prostředků z dílčích fondů.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Půjčky z fondu.

A. Půjčky na bytové účely:

- na pořízení domu nebo bytu do vlastnictví nebo spoluvlastnictví 100 000 Kč, splatnost 10 let,
- na změnu stavby domu nebo bytu 75 000 Kč, 7 let,
- na koupi bytového zařízení do výše 50 000 Kč, 7 let,
- na nesplacený zůstatek půjčky, 5 000 Kč, 1 rok.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Půjčky z fondu.

B. Půjčka k překlenutí tíživé finanční situace zaměstnance:

- **do výše 20 000 Kč** se splatností **do dvou let** od uzavření smlouvy,
- živelná pohroma, ekologická nebo průmyslová havárie na území, na kterém byl vyhlášen nouzový stav, **50 000 Kč, splatnost 5 let.**

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Půjčky z fondu.

Způsob poskytování půjček:

- **vícekrát,**
- **bezúročná,**
- **písemná smlouva,**
- **vyjádření do 30 dnů.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Půjčky z fondu.

- ☐ měsíční splátka 5 % čistého platu,
- ☐ předložení dokladů do tří měsíců,
- ☐ splatnost půjčky do šesti měsíců od propuštění (může být prodlouženo až na dva roky).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Fond kulturních a sociálních potřeb v rezortu obrany

Půjčky z fondu.

Zůstatek nesplacených půjček **nelze prominout:**

- dlužníkovi, kterému již pracovní (služební) poměr skončil,
- má-li dlužník majetek, z něhož lze dosáhnout uspokojení pohledávky,
- má-li dlužník pohledávku vůči státu nebo státní organizaci a nepřistoupí k jejímu prominutí do výše zůstatku nesplacené půjčky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klíčová slova

Mimorozpočtové prostředky/zdroje, rezervní fond FKSP, tvorba fondu, půjčky, stravování, sociální výpomoci, rekreace, kultura, sport, dary, osobní účet, pojištění.

Literatura:

Česká republika. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. In: Praha: PS PČR, 2000.

Česká republika. Vyhláška Ministerstva financí č.114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů. In: Praha: PS PČR, 2002.

Kolektivní smlouva 2012 (ve znění 5. doplňku). Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2012, 75 s.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Charakterizujte mimorozpočtové zdroje/prostředky.
2. Vysvětlete tvorbu a použití prostředků rezervního fondu.
3. Objasněte historii vzniku FKSP a jeho podstatu. Vysvětlete vztah mezi FKSP a objemem prostředků určených na platy.
4. Charakterizujte základní elementy tvorby fondu (příjmy fondu) a způsoby jeho použití v obecné rovině.
5. Pokuste se vymezit a charakterizovat použití FKSP v rámci rezortu obrany (osobní účet, pojištění, půjčky, dary, apod.).
6. Jaké jsou hlavní zásady hospodaření s fondem u MO.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

